

Katarzyna Doszczak-Fuławka

AUTORSKA KONCEPCJA PROGRAMU

realizacji zadań w zakresie
bieżącego funkcjonowania
Centrum Kultury Wrocław-Zachód
we Wrocławiu.

Wstęp. Wprowadzenie do Autorskiej koncepcji programu realizacji zadań w zakresie bieżącego funkcjonowania Centrum Kultury Wrocław-Zachód we Wrocławiu.

Niniejszy wstęp traktuje o zastosowaniu teorii Johna Holdena, dotyczącej określenia Wartości Kultury, którą inspirowałam się pisząc koncepcję. John Holden to profesor londyńskiego City University, który definiuje wartość kultury jako całość składającą się z trzech rodzajów wartości. Owa teoria określa trzy sposoby patrzenia na tę samą kwestię. Mamy tym samym do czynienia z wartością instytucjonalną, integralną i instrumentalną. Każdy sposób wartości się wzajemnie uzupełnia. Instytucjonalna wartość kultury wynika ze stosunku podmiotu kultury do swoich odbiorców. Integralna traktuje o subiektywnych przeżyciach i doświadczeniach intelektualnych, emocjonalnych i duchowych. Ostatnia z nich to wartość instrumentalna, mowa o możliwości wykorzystania kultury do osiągnięcia korzyści społecznych czy ekonomicznych.

Dzięki kulturze możliwy jest m. in. rozwój kapitałów społecznego, intelektualnego, kreatywnego, wzrasta potencjał miast i regionów, kształtuje się świadome, otwarte społeczeństwo, a także powstają nowe idee i innowacje będące motorem napędowym rozwoju przedsiębiorczości. 1

Teoria wartości kultury Holdena wskazuje trzy spójne wartości. Przedstawiona przeze mnie koncepcja wskazuje na zapewnienie równowagi w każdym z opisywanych obszarów. Zapewnienie balansu pomiędzy tymi wartościami pozwoli na budowanie zrozumienia społecznego pomiędzy interesariuszami kultury czyli odbiorcami, pracownikami, artystami, samorządem, biznesem, innymi instytucjami czy partnerami.

W kolejnych punktach koncepcji przedstawiam Misję, ukazującą cel istnienia jednostki i Wizję, czyli kierunek, do którego Centrum Kultury Wrocław-Zachód zmierza. Stanowią one integralną całość i z nich wynikają założone cele. Wspomniane cele długoterminowe i krótkoterminowe podzielone są na trzy obszary wartości kultury istotnej z punktu widzenia różnych grup interesariuszy i zaspokojenia określonych obszarów wartości.

Czwartą część stanowi punkt dotyczący wdrażania programu. Zostały w nim ukazane korzyści wynikające z planowanych działań w bezpośrednim przełożeniu do konkretnej grupy interesariuszy. Nie zabrakło także uzasadnienia planowanych działań.

Warto podkreślić, że koncepcja poza wartościami edukacyjnymi, dydaktycznymi i artystycznymi posiada także inne walory takie jak: innowacyjność, uniwersalizm - opiera się bowiem na wartościach artystycznych i kulturotwórczych, będących wspólnym mianownikiem humanizmu i nowoczesności, jest też elementem międzynarodowej komunikacji przyszłych elit kulturalnych, których głównym językiem są wartości poznawcze i estetyczne. Multikulturalizm - wynikający z bezpośrednich kontaktów artystycznych, intelektualnych i towarzyskich międzynarodowych grup i jednostek, będący wynikiem wymiany kulturowej. Twórczego przenikania się elementów globalizacyjnych z lokalnością.

W opracowaniu „Ekologia Kultury” Johna Holdena czytamy o swoistych strażnikach kultury. Funkcję strażników mogą pełnić zarówno organizacja jak i ludzie. Zadaniem strażników jest opiekowanie się materialnymi i niematerialnymi dobrami kultury. W odniesieniu do takiego założenia, Centrum Kultury Wrocław-Zachód stoi przed wyzwaniem zapewnienia uczniom, artystom i społeczeństwu dostęp do zasobów, którymi się opiekuje. Tym samym być strukturą publiczną, która łączy i rozumie wzajemne potrzeby.

Podsumowując; kreatywność + trafiony pomysł + wiedza = gotowy przepis na sukces.

Autorska koncepcja programu realizacji zadań w zakresie bieżącego funkcjonowania Centrum Kultury Wrocław-Zachód we Wrocławiu.

Niniejsze opracowanie dotyczy najważniejszych kierunków rozwoju **Centrum Kultury Wrocław-Zachód we Wrocławiu** przewidzianych do realizacji w okresie pięciu lat.

Ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej z dnia 25 października 1991 r. definiuje działalność kulturalną, jako polegającą na **tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury**. Mecenat państwa koncentruje się na wspieraniu i promocji twórczości, edukacji i oświaty kulturalnej, działań i inicjatyw kulturalnych oraz opieki nad zabytkami. Istnieje spora ilość instytucji kultury, która postrzega swoją rolę przede wszystkim jako jednostki, którą świadomy widz odwiedzi. Taki model ukształtowany został w XIX w. i utrzymywał się do późnych lat 90-tych XX w. Kultura była przede wszystkim dla elit, widza przygotowanego na jej odbiór. W krajach zachodnich zauważono, że taki model przestał się sprawdzać. Przekładało się to bezpośrednio na spadek frekwencji i zainteresowania. Stwierdzono, że zmiany są nieuniknione. Instytucje kultury, takie jak domy czy centra kultury i sztuki czy biblioteki, muszą przekształcić się z działalności pasywnej w kreatywną, która w danej przestrzeni będzie stymulowała tworzenie nowych form kultury, nauki, poprzez połączenie edukacji i rozrywki, prowadząc nadal swoją statutową działalność. Odegra ona ważną rolę społeczną, np. pomoc terapeutyczną dla osób niepełnosprawnych, pobudzi rozwój turystyki kulturalnej i naukowej, będzie inspirować, wpłynie na rozwój przedsiębiorczości. Nowa tendencja nie jest chętnie akceptowana w środowisku kulturalnym. Uważa się, że takie zmiany obniżą jej prestiż, że przekształcą je w parki rozrywki. Jednak zmiany są nieuniknione, bo nowa społeczność dla której jesteśmy, ma inne oczekiwania niż ta sprzed dekady, jest coraz bardziej wymagająca, niecierpliwa, wychowana w dobie wszechobecnych mediów, mająca swoje oczekiwania, chcąc czegoś wyjątkowego; czasami scenografii, czasem arcydzieł, czasem rozrywki. Dlatego instytucje kultury muszą nadążać za duchem czasu, uczyć się od lepszych, podpatrywać dobre rozwiązania i adaptować je na własne potrzeby. Instytucje kultury muszą włożyć sporo wysiłku, aby zapracować na sukces. Mówić o sukcesie będzie można wtedy, gdy oprócz zauważenia jego zasług i roli w środowisku, zostaną docenione przez najbliższe otoczenie i będą uczestniczyć w życiu zbiorowości. Instytucja kultury musi wypracować złoty środek, nie zapominając o podstawowej działalności statutowej.

Centrum Kultury Wrocław-Zachód we Wrocławiu będzie miejscem interdyscyplinarnym, w którym jest przestrzeń do doświadczenia, przeżywania, kreowania i tworzenia zjawisk kulturalnych w modelu partycypacyjnym umożliwiającym wspólne tworzenie oferty z mieszkańcami Wrocławia. Instytucja będąca miastem artystów i środowiskiem relacji mieszkańców.

1. Wartość instytucjonalna – zarządzanie kulturą.

W obszarze stosunku organizacji do swoich interesariuszy zdefiniowane zostały następujące cele:

- **Podnoszenie poziomu profesjonalizmu;** codzienna praca nad usprawnieniem komunikacji pomiędzy instytucją a odbiorcami, rozwój mediów społecznościowych, szukanie nowych kanałów komunikacji (Np. Instagram) i poprawa relacji z mediami lokalnymi.

- **Funkcjonowanie w sferze organizacyjnej;** praca

w modelu zarządzania projektowego, korzystającego z nowoczesnych rozwiązań platform cyfrowych.

- Work life balance.

- **Poprawa funkcjonowania w sferze finansowej;** podniesienie wartości dochodów z działalności kulturalnej.

(Przy założeniu że dotacja podmiotowa nie będzie niższa i nie nastąpi drastyczny wzrost kosztów/inflacji/nie pojawią się nieoczekiwane zdarzenia (np. pandemia)) - Stworzenie sprawnego zespołu odpowiedzialnego za pozyskiwanie środków zewnętrznych i sponsoring.

- Opracowanie programu Mecenatu i współpracy z sektorem biznesu.

Zapewnienie balansu pomiędzy tymi wartościami pozwoli na budowanie zrozumienia społecznego pomiędzy interesariuszami kultury czyli odbiorcami, pracownikami, artystami, samorządem, biznesem, innymi instytucjami czy partnerami.

Autorska koncepcja programu realizacji zadań w zakresie bieżącego funkcjonowania Centrum Kultury Wrocław-Zachód we Wrocławiu.

- **Działania na rzecz środowiska; praca z instytucjami i NGO;** Wypracowanie indywidualnych sposobów komunikacji z otoczeniem (instytucje i NGO).

2. Wartość integralna – pobudza do uczestnictwa w kulturze angażuje do jej odbioru.

- **Wprowadzenie nowej oferty wydarzeń;** Działania Centrum Kultury Wrocław-Zachód często będą wychodziły poza budynek. W myśl zasady, że warto nie tylko zapraszać twórców i odbiorców do siebie ale także wyjść im na spotkanie bądź wpraszać się do ich przestrzeni.

- Wzbogacenie dotychczasowej oferty kulturalno-artystycznej o nowe propozycje, pomysły i rozwiązania organizacyjne.

- **Zachować co dobre, sprawić aby stało się jeszcze lepsze!**; Konwersja wypracowanych dotychczasowych marek i programów.

3. **Wartość instrumentalna – poczucie tożsamości regionalnej;** Wzmocnienie Kapitału Społecznego - **Wspieranie oddolnych inicjatyw lokalnych.** Bazując na doświadczeniach z programów Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne i Bardzo Młoda Kultura planuję uruchomić program mikrograntów. Ponadto w programie Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne obligatoryjnie opracowywana jest Diagnoza potencjału kulturotwórczego a oferta programowa dostosowana do potrzeb odbiorców.

- **Integracja społeczna** - Wprowadzenie modelu partycypacyjnego przy tworzeniu oferty kulturalnej.

- Kryzys uchodźczy a nowy odbiorca – poszerzenie oferty o działania dedykowane dla uchodźców.

Adresatami niniejszej koncepcji są różne grupy interesariuszy kultury czyli odbiorcy, pracownicy, artyści, samorząd, biznes, inne instytucje, organizacje pozarządowe czy partnerzy. Działania zaplanowane w koncepcji przyniosą każdej z grup następujące korzyści:

- **mieszkańcom Wrocławia/ odbiorcom,** którzy w sposób naturalny staną się uczestnikami przedsięwzięć kulturalnych. Zostanie zwiększony udział mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym Wrocławia. Budując na doświadczeniach z realizacji projektów Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne czy Bardzo Młoda Kultura zostanie **zaspokojona potrzeba poczucia tożsamości regionalnej**, którą można budować na **modelu partycypacyjnym**. Dzięki **realizacji oddolnych inicjatyw** wzmocniony zostanie kapitał społeczny, kreatywny czy intelektualny. Co bezpośrednio przełoży się na rozwój miasta. Stworzona zostanie **bogata oferta odpowiadająca na potrzeby współczesnego odbiorcy**, do którego „kultura sama przyjdzie”. Dzięki animacji w przestrzeni miasta i prowadzenie polityki instytucji ekspansywnej zostanie wypracowana nowa droga dotarcia do odbiorców. Każda z prezentowanych w Centrum Kultury Wrocław-Zachód wystaw, warsztatów, lekcji, gier terenowych czy koncertów będzie pretekstem do poszukiwań własnych rozwiązań twórczych. Wrocławska instytucja kultury stanowić będzie komórkę otwartą nie tylko dla mieszkańców Wrocławia, okolic i nie tylko dla miłośników. Centrum Kultury Wrocław-Zachód będzie miejscem animacji działań artystycznych, promujących twórczość i region. Planuję "otworzyć drzwi Kultury w Centrum Kultury Wrocław-Zachód", aby ta przestrzeń tętniła kulturą i sztuką a jej działalność była widoczna nie tylko w obszarze miasta.

W obecnych czasach jest to niezwykle istotne gdyż stanowi formę społecznej komunikacji. Jest to jedna z metod współczesnych działań marketingowych. Jej zadaniem, prócz upowszechniania działalności, jest kreowanie popytu na tę działalność. Ma także na celu przezwyciężenie wewnętrznych oporów, stereotypów i przyzwyczajęń. Aby stać się widocznym na rynku i utrzymać jasny przekaz o swojej działalności, każda jednostka, także kulturalna wymaga prowadzenia działań marketingowych. Promocja jako informacja dla obecnych i potencjalnych odbiorców, oparta na argumentach, przedstawiająca w sposób wiarygodny ofertę i mówiąca o korzyściach, jakie zapewnia dla

Autorska koncepcja programu realizacji zadań w zakresie bieżącego funkcjonowania Centrum Kultury Wrocław-Zachód we Wrocławiu.

satysfakcjonującego zaspokajania potrzeb. Rozwój jednostki związany jest z kształtowaniem wizerunku Centrum Kultury Wrocław-Zachód. Rozumieć przez to należy odświeżenie fanpage'a na facebook'u, tworzenie przystępnych i atrakcyjnych postów, wysokiej jakości fotorelacje z wydarzeń, aktywna promocja wydarzeń, współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami. Prowadzenie polityki dialogu niezbędnej do realizacji misji przy zastosowaniu dedykowanych mechanizmów ekonomicznych.

- **pracownikom**, którym zaproponowany zostanie nowoczesny model zarządzania zgodny z ideą **Work-life balance**. Świadoma ewolucja czy rewolucja? Do rewolucyjnych zmian można dojść w różny sposób, zarówno powoli jak i dynamicznie, wprowadzając je w każdej przestrzeni działania instytucji. Niezwykle ważne jest aby podczas wprowadzania zmian zachować poszanowanie pracowników i dbałość o wypracowanie Work life balance. Niezwykle istotne jest aby życie zawodowe i prywatne pracowników wrocławskiej instytucji tworzyło spójną całość, było **pełne równowagi między pracą i karierą, a życiem rodzinnym oraz towarzyskim, rozrywką**, etc. Uzyskanie stanu Work life balance, przełoży się w wymierny sposób na zwiększenie produktywności ale także **lepsze samopoczucie i stan zdrowia pracowników**. Wpłynie to także na wizerunek Centrum i lojalność pracowników co przełoży się na przeciwdziałanie rotacji.

Instytucja prowadzić będzie model zarządzania projektowego korzystającego z nowoczesnych rozwiązań platform cyfrowych. W celu zapobiegania wypaleniu zawodowemu i przepracowaniu pracownicy uczestniczyć będą w szkoleniach, wyjazdach inspiracyjnych czy konferencjach.

- **władzom miasta**, obowiązek wynikający z Ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej **nie tylko będzie zrealizowany ale także zapewni zadowolenie społeczne**.

- instytucjom, NGO, partnerom, **wzmocnienie kapitału i integracji społecznej** przez realizację oddolnych inicjatyw. Model partycypacyjny przy tworzeniu oferty kulturalnej bezpośrednio przełoży się na poczucie tożsamości regionalnej, wspieranie dialogu, promowanie różnorodności kulturowej i językowej ale także rozwojowi przemysłów kreatywnych czy przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym.

- **strefie biznesu**. Biznes partycypuje w przedsięwzięcia kulturalne najczęściej z powodów zarobkowych lub chce dotrzeć do określonej grupy odbiorców z punktu widzenia marki, wizerunku, konkretnej kampanii reklamowej. Opracowanie programu mecenatu ułatwi inwestowanie w kulturę. Atrakcyjne formy promocji i nowoczesny marketing pozwoli wzmocni pozycję Centrum Kultury Wrocław-Zachód jako partnera biznesowego.

Monitorowanie wdrażania Koncepcji pozwoli mi na bieżącą korektę stanu realizacji i dostosowania do możliwości wprowadzenia. Ujętą listę celów należy traktować jako otwartą i przyjąć, że podczas realizacji ulegnie modyfikacji i wzbogaceniu. Konsekwentna realizacja pozwoli na otwarcie nowych możliwości rozwoju Centrum Kultury Wrocław-Zachód, które przełożą się na wyznaczenie nowych celów.

Katarzyna Domolińska